

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 21P/67/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123206588
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Vozárová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123206588.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava vo veci starostlivosti o maloleté deti: Z. A., nar. XX.XX.XXXX, M. A., nar. XX.XX.XXXX, obe deti trvale bytom I.I. XX/XX, I., t.č. bytom K. XX, I., zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, deti rodičov: matka - L. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XX/XX, I., otec - Ľ. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. G. XXXX/XX, I. - Š., o návrhu M. Č., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX/XX, I., na nariadenie neodkladného opatrenia a o podnete na začatie konania o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd dočasne zveruje maloleté deti Z., nar. XX.XX.XXXX a M., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky M. Č., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, I. do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

II. Súd začína konanie o zverenie maloletých detí Z. a M. do náhradnej osobnej starostlivosti.

odôvodnenie:

1. Dňa 22.08.2023 bol tunajšiemu súdu doručený e-mailom návrh M. Č., nar. XX.XX.XXXX na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd dočasne zveril maloleté deti Z. Q. M. do jej osobnej starostlivosti. Návrh bol písomne doplnený dňa 24.08.2023. Navrhovateľka zároveň navrhla, aby si súd začal konanie vo veci zverenia maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že rodičia maloletých detí nie sú spôsobilí na starostlivosť. Maloletý M. sa nachádza v domácnosti navrhovateľky od 03.07.2023 a maloletá Z. už viac ako rok. Matka detí, ktorej boli zverené deti do starostlivosti, je momentálne na ulici bez akýchkoľvek prostriedkov. Používa alkohol vo veľkej miere. Bola viackrát hospitalizovaná v nemocnici, naposledy v júli 2023 v psychiatrickej nemocnici Pezinok, kde liečbu predčasne ukončila. Biologický otec detí je tiež alkoholik, bez práce, ktorý sa nedokáže o deti postarať. Keďže zdravotný stav matky je kritický v doslovnom ohrození života, tak predbežne súhlasila s náhradnou dočasnou starostlivosťou o deti. Deti sú s riešením momentálnej situácie oboznámené a so všetkým súhlasia.

3. Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni zo dňa 22.08.2023 vyplýva, že matka maloletých detí nie je zamestnaná, poberá invalidný dôchodok. Otec maloletých detí bol naposledy zamestnaný od 08.11.2022 do 31.07.2023 v spoločnosti C. - A.. A..P..U., T.: XX XXX XXX, so sídlom E. XXX. Navrhovateľka poberá starobný, vdovský dôchodok a pracuje v spoločnosti K. A. XX, A..P..U., T.: XX XXX XXX, so sídlom O. Q., K..

4. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec (ďalej len „ÚPSVaR“) zo dňa 31.08.2023 vyplýva, že maloleté deti Z. Q. M. od júla 2023 bývajú u navrhovateľky M. Č., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, I. (ďalej len „navrhovateľka“), ktorá je tetou matky maloletých detí. Súrodenci aj navrhovateľka uviedli, že u navrhovateľky začali bývať z dôvodu neschopnosti matky

sa o nich dostatočne postarať a zabezpečovať im vhodnú starostlivosť. Podľa vyjadrenia maloletých a navrhovateľky, matka požívala alkoholické nápoje vo veľkej miere, z domácnosti od detí často odchádzala, niekedy i na niekoľko dní. Matka pod vplyvom alkoholu často mala hrubé správanie voči deťom, vulgárne nadávala a pýtala peniaze na alkohol. Otec maloletých detí podľa vyjadrenie maloletých detí a navrhovateľky nevie v dostatočnej miere zabezpečiť vhodné podmienky pre zdravý vývoj a vývin maloletých, z dôvodu závislosti na požívaní alkoholických nápojov. Bytové podmienky v domácnosti navrhovateľky sú veľmi dobré, maloletí bývajú v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou v 4-izbovom byte, ktorý pozostáva z kuchyne, štyroch izieb a príslušenstva. Maloleté deti majú kompletne zariadené vlastné izby s potrebným vybavením. Maloletí navštevujú ambulanciu detskej lekárky M.. N. I. v I.. Zdravotný stav maloletých je dobrý. Maloletá Z. v tomto školskom roku je študentkou 3. ročníka W. Z. E., a maloletý M. je žiakom 4. ročníka na ZŠ M..P.. Š. Z. I.. Maloleté deti pôsobili počas sociálneho šetrenia spokojne. S navrhovateľkou majú vybudované dobré citové väzby. Maloletí sa vyjadrili, že sú si vedomí ich zložitej rodinnej situácie, preto súhlasia, že budú zverení navrhovateľke a súhlasia, aby sa o nich starala. V starostlivosti o maloletých nezistili nedostatky, pričom kvalita vykonávanej starostlivosti zo strany navrhovateľky je na veľmi dobrej úrovni, vzniknuté problémy sa navrhovateľka snaží riešiť vyhľadáním vhodnej odbornej pomoci. S rodičmi maloletých detí sa im nepodarilo skontaktovať. Súhlasia, aby boli maloletí zverení do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky M. Č..

5. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 22P/51/2017 súd zistil, že Okresný súd Trnava rozsudkom č.k. 22P/51/2017-70 zo dňa 13.12.2017 schválil dohodu účastníkov nasledovného znenia: I. Maloletá Z. A.Á., nar. XX.XX.XXXX a maloletý M. A., nar. XX.XX.XXXX sa zverujú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, II. Otec je oprávnený sa stykať s maloletou Z. Q. M. každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 10.00 hod do 18.00 hod, III. Styk starej matky s maloletými deťmi sa neupravuje, IV. Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej Z., G.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 70,- eur mesačne, na výživu maloletého M., G.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 50,- eur mesačne a to vždy do 20 dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava, č.k. 10P/41/2014-164 zo dňa 27.11.2014, VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 11P/65/2019-18 zo dňa 14.01.2019 súd schválil rodičovskú dohodu ohľadom úpravy styku otca s maloletým M. tak, že styk otca s maloletým M. sa neupravil.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len "CMP") na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1,2 CSP V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha (1). K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva (2).

10. Podľa § 328 ods. 1,2 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne (1). O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu (2).

11. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Podľa § 330 ods. 1 CSP., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. (1) Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14. Podľa § 23 ods. 1, 2 CMP konanie sa začína na návrh (1). Ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie. (2).

15. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

16. Podľa § 45 ods. 1 veta prvá a druhá Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

18. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, zmyslom neodkladného opatrenia je neodkladná úprava pomerov medzi účastníkmi a zabránenie ďalšiemu zhoršovaniu ich postavenia. Z neodkladného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Pri vydaní neodkladného opatrenia účastníci nemusia byť vypočutí. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnuté, aby v návrhu na jeho nariadenie boli opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej spôsobil ujmú na právach niektorej z dotknutých účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je pritom pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, záujem maloletého dieťaťa.

20. Po oboznámení sa s návrhom navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, správou z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, odpoveďou na lustráciu v Registri obyvateľov a v Sociálnej poisťovni, ako aj ostatným obsahom spisového materiálu dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Súd má za dostatočne osvedčené splnenie základných zákonných podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia a to, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania. Z vykonaného dokazovania mal súd osvedčené, že rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 22P/51/2017-70 zo dňa 13.12.2017 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich má zastupovať a spravovať ich majetok. Maloletý M. však býva v domácnosti navrhovateľky od 03.07.2023 a maloletá Z. už vyše roka, z dôvodu, že matka maloletých detí, ktorej boli deti zverené, sa o nich nevie riadne postarať. Matka maloletých detí je momentálne na ulici, požíva nadmerné množstvo alkoholických nápojov. Bola opakovane hospitalizovaná v nemocnici, naposledy v júli 2023 na psychiatrickom oddelení. Otec detí je alkoholik, ktorý sa nedokáže o deti postarať. Ako vyplynulo zo šetrenia ÚPSVaR, navrhovateľka je tetou matky maloletých detí, ktorá sa stará o deti od júla 2023, z dôvodu neschopnosti matky sa o nich dostatočne

postarať a zabezpečovať im vhodnú starostlivosť. Matka mala požívať alkoholické nápoje vo veľkej miere, z domácnosti od detí často odchádzať, niekedy aj na niekoľko dní. Pod vplyvom alkoholu mala mať často hrubé správanie voči deťom, vulgárne im nadávať. Navrhovateľka má pre deti vytvorené vhodné bytové podmienky pre ich výchovu a opateru. Každé dieťa má vlastnú izbu kompletne zariadenú s potrebným vybavením. Deti navštevujú ambulanciu detskej lekárky M. N. I.A. Z. I., ich zdravotný stav je dobrý. Maloleté deti majú s navrhovateľkou vybudované dobré citové väzby. Vzhľadom na zložitú rodinnú situáciu detí súhlasia so zverením do starostlivosti navrhovateľky. S matkou a otcom maloletých detí sa ÚPSVaR nepodarilo skontaktovať. Z odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov mal súd osvedčené, že navrhovateľka má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a je plne spôsobilá na právne úkony. Z opisu z registra trestov mal súd preukázané, že navrhovateľka nemá záznam v registri trestov.

21. Vzhľadom k uvedenému, súd v danej veci dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery maloletých detí neodkladným opatrením, nakoľko matka maloletých detí, ktorej boli deti zverené do osobnej starostlivosti, požíva veľké množstvo alkoholických nápojov a toho času sa nemôže riadne starať o maloleté deti, otec maloletých detí má tiež nadmerne užívať alkoholické nápoje a nevie sa tak postarať o maloleté deti. Súd preto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a rozhodol tak, že vo výroku I. tohto uznesenia nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletú Z. a maloletého M. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky M. Č., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX/XX, I., do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

22. Zároveň v súlade s ustanovením 23 ods. 2 CMP súd vo výroku II. začal konanie o zverenie maloletých detí Z. Q. M. do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko z podnetu navrhovateľky vyplýva, že rodičia maloletých nie sú schopní riadne zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.